

II.

Comparative Bemærkninger

om

det nordensjeldske Norges Temperatur,

ved

C. N. Schwach.

Comptabilité des dépenses

Le compte des dépenses est un des plus importants de la comptabilité. Il se compose de toutes les dépenses effectuées par l'entreprise pendant une période déterminée. Ces dépenses sont classées en dépenses courantes et dépenses d'investissement. Les dépenses courantes sont les dépenses nécessaires pour le fonctionnement normal de l'entreprise, tandis que les dépenses d'investissement sont les dépenses effectuées pour l'acquisition de biens durables.

Le compte des dépenses est divisé en plusieurs sous-comptes, tels que les dépenses de personnel, les dépenses de matériel, les dépenses de loyer, etc. Ces sous-comptes permettent de suivre de près les dépenses de l'entreprise et de les comparer avec le budget prévu. Le solde du compte des dépenses est reporté au compte des résultats, où il est déduit des recettes pour déterminer le résultat net de l'entreprise.

Il est important de noter que les dépenses doivent être enregistrées dans le compte des dépenses à la date où elles sont effectuées, et non à la date où elles sont payées. Cela permet de refléter avec précision la situation financière de l'entreprise à une date donnée.

En conclusion, le compte des dépenses est un outil essentiel pour la gestion financière de l'entreprise. Il permet de contrôler les dépenses, de comparer les dépenses réelles avec le budget, et de déterminer le résultat net de l'entreprise.

For nogle Aar siden fattede jeg det Forsæt at forsøge en comparativ Fremstilling af det nordensjeldste Norges Meteorologie. Meer eller mindre brugbare Materialier dertil for Throndhjems Byes Bedkommende findes deels i det Kgl. norske Videnskabselskabs Skrifter, deels i Throndhjems Adressaaviis.

I den første Række af Selskabets Skrifter, 2det, 3die, 4de og 5te Bind findes Jagttagelser af Thermometer- og Barometer-Stand, Vind og Veir for hver Dag i Aarene 1762 til 1766 inclusive samt 1768 og 1769. I samme Skrifters nye Samling 1ste Bind findes ligedanne Jagttagelser for 1770 og 71.

I Adressaavisen for de tilsvarende Aar findes lige Jagttagelser fra Januar 1780 til October 1787. Alle disse ere anstillede og meddeelte af Selskabets Medlem, Branddirecteur Berlin, der synes at have været en dannet og i Naturvidenskaberne temmelig bevandret Mand. Ved hans Død den 4de Novbr. 1787 standsede disse Jagttagelser, men fortsattes og meddelees ligeledes i Adressaavisen fra April 1788 til Novbr. 1794, fra Octbr. 1795 til dette Aars Udgang og fra Januar 1796 til Septbr. 1802 af Mathematikus Fester, ligeledes Selskabets Medlem og en flittig Dyrker af Physikken. Fra sidstnævnte Tid indtil Januar 1818 have ingen meteorologiske Jagttagelser i Throndhjems Bye optegnede. Men med Aaret 1818 begyndte Krigscommissair Wibe at anstille og i Adressaavisen at meddele saadanne Jagttagelser til Udgangen af April 1834; og fra Begyndelsen af 1835 ere de fortsatte og fortsattes fremdeles af Apotheker Møllerop. For dette Sted har man selgelig flige Jagttagelser med faa Afbrydelser for Aarene 1762-66, 1768-71, 1780-1802, 1818-1833 og uafbrudte fra 1835-1842.

Fra de øvrige nordensfjeldske Byer har jeg søgt at indhente de Oplysninger, som der maatte findes til at sammenligne deres meteorologiske Forholde med Throndhjems; og de Mænd, til hvilke jeg har henvendt mig, have velvilligen eftersporet og meddeelt mig de paa ethvert Sted befindtlige Optegnelser.

Saaledes har jeg fra Vadsoe, Bodoe og Alten faaet Tabeller, der vise Middelttemperaturen af alle Maaneder i Aaret 1838; fra Molde Tabeller, der vise saavel Middelttemperaturen som Mittelbarometerstanden fra 16de September 1839 til Udgangen af Juni 1840; fra Tromsøe lige Tabeller for alle Maaneder af 1841 og 1842; endelig findes i Throndhjems Adressaavis for de tilsvarende Aar slige Sagttagelser for August 1825 til August 1827 inclus. fra Keraas, hvor, saavidt vides, senere ingen saadanne Observationer ere anstillede eller optegnede.

Disse Materialier ere naturligviis aldeles utilstrækkelige til en fuldstændig Opnaaelse af mit Siemed; men for dog ikke at lade dem ganske ubenyttede, har jeg søgt af dem at uddrage nogle Bemærkninger om de forskjellige Steders Temperaturforholde.

I denne Hensigt har jeg efter de forhen nævnte Materialier udarbejdet de efterstaaende Tabeller, hvorved jeg foreløbigen blot skal bemærke, at jeg ved at omdanne Brokerne i Angivelsen af Varmens eller Kuldens Grader kun har betjent mig af to Siffer. En større Noiagtighed vilde i nærværende Tilfælde være saameget mere hensigtsløs som de fleste af de Optegnelser, jeg har havt til Veiledning, ikke anderledes end med Brokerne $\frac{3}{4}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{8}$ have angivet Potenserne. Indtil Begyndelsen af 1828 ere Sagttagelserne desuden kun anstillede og optegnede eengang hver Dag, saavidt vides omtrent ved Middagstid, hvorved hver Dags Middeltemperatur naturligviis langtfra med Noiagtighed angives. Fra Januar 1828 til April 1834 ere Sagttagelserne anstillede 2 Gange daglig, nemlig Kl. 8 Form. og Kl. 10 Efterm. Først fra Januar 1835 ere de anstillede 3 Gange daglig, nemlig Kl. 8 Form., Kl. 2 og 10 Efterm., hvorved Døgnets Middeltemperatur og som Folge deraf Maanedens med lidt større Skjæbndt ingenlunde tilstrækkelig Noiagtighed erfares.

Temperaturen

i Thronhjems Bye 1762-66, 1768-71 og 1789-86.

Åar.	Sar mar.	Fez bruar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	Aug. gult.	Sep- tember.	Octo- ber.	Novbr.	Decbr.	
1762.	-0,50	-2,75	-1,50	+6.	+8,16	+12,50	+13.	+11,50	+9,50	+0,50	+0,16	+0,16	Øribbet- tempera- turen for bistē 5 Åar.
1763.	-1,66	-1,81	-1,16	+2,66	+8,16	+13,66	+15,66	+13,33	+10,16	+4,66	-0,50	-4.	
1764.	-1,81	-0,33	-1,25	+4,50	+8,16	+9,66	+15,50	+12,50	+8,33	+3,33	+1.	-1,81	
1765.	-4,25	-5,16	+0,50	+4,16	+8,33	+10,33	+12,33	+11,33	+8,33	+4,33	+1,25	-4.	
1766.	-1,16	-1,66	0.	+7.	+7,15	+15,50	+19,10	+13,33	+9,25	+4,33	+2,66	-2,33	
Øribbetal	-1,881	-2,34	-0,68	+4,861	+7,99	+12,33	+15,12	+12,40	+9,11	+3,431	+0,91	-2,39	+4,91
1768.	-4.	-4,50	-2,66	+0,81	+9,33	+12,81	+14,81	+13,16	+7,81	+0,50	-1,50	-1,50	Øribbet- tempera- turen for bistē 4 Åar.
1769.	-2,50	-4,50	-0,25	+4.	+8,66	+12.	+13,66	+12,50	+9,16	+1,66	-1,66	-3,33	
1770.	-4,25	-1,66	-6.	+1,75	+10.	+13.	+16.	+13,33	+10,50	+4.	-3,66	-6,33	
1771.	-6,50	-4,16	-3,66	+1.	+10,10	+15.	+13.	+12.	+8,66	+2,50	+0,16	-0,66	
Øribbetal	-4,31	-3,70	-3,14	+1,891	+9,52	+13,201	+14,37	+12,75	+9,03	+2,17	-1,66	-2,95	+3,97
1780.	-4,50	-3.	+0,75	-2.	+8,50	+10.	+12,75	+13,50	+8,33	+3,75	-3.	+0,33	
1781.	-1.	-4.	+1,16	+3,50	+7.	+13,33	+13,33	+13,66	+11.	+7.	+0,16	-4,33	
1782.	-3,66	-1,38	-6,33	+1,75	+3.	+10,50	+12,75	+18.	+9,33	+1,50	-3,33	-2,50	
1783.	-12,33	-3,16	-2,16	+4,50	+5,50	+11,81	+15,50	+11,66	+10,81	+3.	-0,33	-4.	Øribbet- tempera- turen for bistē 7 Åar.
1784.	-6.	-4.	-7,16	+0,81	+8.	+11,66	+12.	+10,66	+7,66	+1,66	-0,81	-5.	
1785.	-4,50	-4,75	-3,16	+1.	+6,66	+12,25	+14.	+12,50	+4,50	+4,81	-0,66	-2,81	
1786.	-6,33	-7,50	-5,33	-1,75	+7,33	+11,81	+10,81	+14,50	+5,66	+3,50	-4,16	-2,50	
Øribbetal	-5,47	-3,97	-3,181	+1,12	+6,571	+11,62	+13,02	+13,49	+8,18	+3,69	-1,64	-2,79	+3,36

Temperaturen
i Thronhjems Bye fra April 1788-November 1794, og September-December 1795,
samt for Mæne 1796-1801.

Åar.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	Aug. guft.	Sept. tember.	Dec. tober.	Novbr.	Decbr.		
1788.				+ 5,65	+ 7,70	+ 12,40	+ 15,31	+ 13.	+ 10,47	+ 2,89	- 0,80	- 8,50	Middelt- tempera- turen for 8 Aar.	
1789.	- 5,85	- 3.	- 7,20	+ 1,66	+ 8,09	+ 14,46	+ 15.	+ 13,88	+ 9,95	+ 4,70	+ 0,05	+ 0,28		
1790.	- 0,77	+ 0,07	+ 7,22	- 0,02	+ 10,17	+ 10,01	+ 12,34	+ 11,76	+ 8,06	+ 2,48	- 1,41	- 2,34		
1791.	- 0,20	- 1,14	+ 0,70	+ 2,08	+ 5,84	+ 10,02	+ 15,06	+ 12,90	+ 7,73	+ 1,68	- 2.	- 3,57		
1792.	- 6,79	- 4,01	- 2.	+ 4,23	+ 7,67	+ 13,04	+ 15,08	+ 12,28	+ 9,45	+ 1,75	- 2,33	- 1,85		
1793.	- 1,25	- 3,42	- 0,69	+ 4,85	+ 8,13	+ 12,88	+ 12,09	+ 12,70	+ 8,66	+ 3,72	- 2,29	- 5,08		
1794.	- 0,57	- 3,27	+ 1,02	+ 7.	+ 8,11	+ 11,26	+ 14,13	+ 13,65	+ 8,76	+ 3,74	- 2,79	- 3,83		
1795.										+ 3,53	- 0,83	- 3,83		
Middelt	- 2,57	- 2,46	- 0,16	+ 3,64	+ 7,96	+ 12,01	+ 14,14	+ 12,88	+ 8,97	+ 3,02	- 1,51	- 3,58		+ 4,36
1796.	- 1.	- 2,25	- 2,16	+ 5.	+ 8,75	+ 11,66	+ 15.	+ 13,50	+ 9.	+ 3,50	- 0,81	- 5,50		Middelt- tempera- turen for 6 Aar.
1797.	- 1.	+ 1,50	- 0,25	+ 6,66	+ 8.	+ 11,25	+ 14.	+ 14.	+ 10,66	+ 4,33	- 1,33	- 3,16		
1798.	- 4.	+ 1,75	- 1,66	+ 4,50	+ 10,66	+ 12,33	+ 16,33	+ 13,33	+ 9,50	+ 5.	+ 1,33	- 6.		
1799.	- 3.	- 8,50	- 2,25	- 1,50	+ 6,66	+ 9,33	+ 13,16	+ 11,50	+ 8.	+ 3,16	+ 3,33	- 3.		
1800.	- 7.	- 1.	- 2,75	+ 4,33	+ 8,33	+ 8,50	+ 11.	+ 11,25	+ 9.	+ 3,65	+ 1.	- 2,66		
1801.	- 3.	- 6.	- 2,50	+ 4,66	+ 11,66	+ 10,66	+ 13,66	+ 11,16	+ 10.	+ 3,33	- 1,50	- 7,81		
Middelt	- 3,17	- 2,12	- 1,95	+ 3,93	+ 9,01	+ 10,62	+ 13,86	+ 12,45	+ 9,36	+ 3,83	+ 0,34	- 4,69	+ 4,27	

Temperaturer
i Thronbjergs Bye i Marce 1818-1833 incluf.

Åar.	Januar.	Februar.	Mart.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	Septem- ber.	Octo- ber.	Novbr.	Decbr.
1818.	- 2.	- 5,50	- 1,50	+ 0,16	+ 7,08	+ 11,75	+ 14,50	+ 8,50	+ 8,81	+ 5.	+ 0,16	+ 1,66
1819.	+ 0,66	- 3,33	- 0,50	+ 2,66	+ 7,66	+ 11,81	+ 14,66	+ 14.	+ 8,25	+ 2,16	+ 0,25	- 5,16
1820.	- 6.	- 2,75	- 0,50	+ 3,81	+ 8,25	+ 11,33	+ 13.	+ 10,50	+ 7,66	+ 2,50	- 2.	- 4,66
1821.	- 4,50	- 2.	- 0,66	+ 4.	+ 8.	+ 7,66	+ 10,50	+ 10.	+ 7,16	+ 5.	- 0,50	- 0,81
1822.	- 2,50	0.	+ 1,50	+ 3,90	+ 8,50	+ 9,50	+ 11,50	+ 12.	+ 6.	+ 3,08	+ 1.	- 0,50
1823.	- 7,50	+ 5,50	+ 0,66	+ 3,08	+ 7,16	+ 11.	+ 12,25	+ 12,50	+ 6,75	+ 5,25	+ 2.	- 1,50
1824.	+ 0,25	- 0,66	- 1,12	+ 4,16	+ 7,25	+ 11,25	+ 12,50	+ 11,66	+ 8,25	+ 1,81	- 2,33	- 2,25
1825.	+ 0,25	- 2,33	- 1,09	+ 4.	+ 8,33	+ 10,50	+ 11.	+ 11,33	+ 7,09	+ 3,81	- 0,33	- 1,16
1826.	- 2,50	+ 1.	+ 0,66	+ 3,33	+ 9,50	+ 13.	+ 16,09	+ 14.	+ 7.	+ 4,50	+ 0,50	- 0,42
1827.	- 6.	- 6,83	- 2.	+ 4,50	+ 7,50	+ 13,50	+ 10,33	+ 10,50	+ 8,50	+ 3,25	+ 1,33	+ 0,33
1828.	- 3,25	- 4.	- 0,33	+ 2,75	+ 6,66	+ 11,33	+ 12,75	+ 10.	+ 6,75	+ 4,50	- 0,16	- 1,66
1829.	- 5,75	- 4,09	- 1,42	+ 1,66	+ 3,83	+ 11.	+ 12,75	+ 9,90	+ 7,50	+ 2,50	- 2.	- 3,33
1830.	- 4,75	- 4,25	+ 0,66	+ 3.	+ 6,75	+ 10,75	+ 14,09	+ 9.	+ 8.	+ 4,50	- 1.	- 5,25
1831.	- 4,90	- 4,58	- 1,16	+ 2,75	+ 7,09	+ 12,83	+ 14,50	+ 13,50	+ 7,09	+ 5.	- 1,66	+ 0,42
1832.	- 1,50	- 1.	+ 2.	+ 4,83	+ 5,25	+ 12,75	+ 9,50	+ 10,50	+ 5,90	+ 5,58	+ 1,16	+ 0,33
1833.	0.	- 3,35	- 1,50	+ 2,50	+ 8.	+ 11.	+ 12,75	+ 8,66	+ 9.	+ 4,75	+ 0,50	- 3.
Ørribjæll	- 3,12	- 2,38	- 0,39	+ 3,19	+ 7,40	+ 11,31	+ 12,66	+ 11,04	+ 7,48	+ 3,95	- 0,36	- 1,50
												+ 4,11

Ørribjælls
tempera-
turen for
16 Åar.

Temperaturen
i Skronhjemens Bye i Aarene 1835 - 1842 incluf.

Åar.	Sa- nuar.	Fe- bruar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	Aug. gust.	Sep- tember.	De- cember.	Novbr.	Decbr.
1835.	-1,33	-1,50	+0,25	+2,83	+6.	+9.	+11,25	+10.	+9,66	+5,33	0.	-1,50
1836.	-2,50	-1,50	-0,16	+3,66	+5,66	+9,33	+11,66	+8,66	+5,75	+4,50	-2,75	-3.
1837.	-4.	-1,33	-5,33	+2,50	+7.	+8,66	+10,33	+10,83	+8,66	+5,50	+0,66	+0,50
1838.	-6,83	-5,16	-2,33	+1,50	+6,16	+9,50	+11,33	+9,66	+8.	+3,75	-1,16	-0,66
1839.	-3,16	-0,66	-3.	+1,50	+6,83	+8,33	+13,66	+10.	+9,50	+6,33	0.	-3,16
2840.	-1,66	+0,83	+1,66	+4.	+5,50	+9,66	+11,16	+12,50	+8.	+2,83	+1,50	-0,33
1841.	-6,25	-2.	+1,33	+4,16	+8,50	+10,09	+10,50	+11,50	+8,25	+3.	-1,75	-1,25
1842.	-1,83	+1,90	+0,50	+3,83	+8,66	+10,33	+11,66	+13.	+9,09	+3,66	-0,83	+1,33
Middelet	-3,44	-1,18	-0,88	+3.	+6,79	+9,36	+11,44	+10,77	+8,36	+4,36	-0,54	-1,01

Middele-
tempera-
turen for
disse
8 Aar.

Overførs - Precipitation
af de foranferte Middelet.

For Aaret	1762, 1766.	1768-1771.	1780-1786.	1788-1795.	1796-1801.	1818-1833.	1835-1842.
	-1,88	-2,34	-0,68	+4,86	+7,99	+12,33	+15,12
	+12,40	+9,11	+3,43	+0,91	-2,39	+4,91	
	-4,31	-3,70	-3,14	+1,89	+9,52	+13,20	+14,37
	+12,75	+9,03	+2,17	+1,66	-2,95	+3,97	
	-5,47	-3,97	-3,18	+1,12	+6,57	+11,62	+13,02
	+13,49	+8,18	+3,60	-1,64	-2,97	+3,36	
	-2,57	-2,46	-0,16	+3,64	+7,96	+12,01	+14,14
	+12,88	+8,97	+3,02	-1,55	-3,58	+4,36	
	-3,17	-2,42	-1,95	+3,93	+9,01	+10,62	+13,86
	+12,45	+9,36	+3,83	+0,34	-4,69	+4,27	
	-3,12	-2,38	-0,39	+3,19	+7,40	+11,31	+12,66
	+11,04	+7,48	+3,95	-0,36	-1,50	+4,11	
	-3,44	-1,18	-0,88	+3.	+6,79	+9,36	+11,44
	+10,77	+8,36	+4,36	-0,54	-1,01	+3,92	

Middeltemperaturen
paa Merus i Maanederne August 1825 - Juli 1827 incluf.

Maar.	Sax nuar.	Febr. bruar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	Aug. gust.	Sep- tember.	Octo- ber.	Novbr.	Decbr.	Middeltem- peraturen for 2 Maar.
1825.	—	—	—	—	—	—	—	+ 8,50	+ 4,50	+ 1,50	— 5,10	— 7,05	
1826.	— 10,05	— 7,50	— 2,50	— 0,80	+ 4.	+ 9,50	+ 11,89	+ 10.	+ 4,16	+ 2,33	— 3,33	— 4,10	
1827.	— 10,40	— 8,08	— 4,50	+ 3.	+ 6,60	+ 11.	+ 8,08						
Middeltal	— 10,221	— 7,791	— 3,501	+ 1,101	+ 5,301	+ 10,251	+ 9,981	+ 9,251	+ 4,331	+ 1,911	— 4,211	— 5,571	+ 1,02

Middeltemperaturen
i Thyndhiems Bøge i de samme Maanedere.

1825.	—	—	—	—	—	—	—	+ 11,33	+ 9,09	+ 3,81	— 0,33	— 1,16	Middeltem- peraturen for 2 Maar.
1826.	— 2,50	+ 1.	+ 0,66	+ 3,33	+ 9,50	+ 13.	+ 16,09	+ 14.	+ 7.	+ 4,50	+ 0,50	— 0,42	
1827.	— 6.	— 6,83	— 2.	+ 4,50	+ 7,50	+ 13,50	+ 10,33						
Middeltal	— 4,251	— 2,911	— 0,671	+ 3,911	+ 8,501	+ 13,251	+ 13,211	+ 12,661	+ 8,041	+ 4,151	+ 0,081	— 0,791	+ 4,60

Middeltemperaturen
i Badsøe, Mllem, Bøbee og Thyndhiem i alle Maanedere af Maaret 1838.

Feb.	Sax nuar.	Febr. bruar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	Aug. gust.	Sep- tember.	De- tober.	Novbr.	Decbr.	Middeltemp.
Badsøe.	— 7,35	— 9,48	— 5,87	— 1,71	+ 2,20	+ 4,10	+ 7,09	+ 7,23	+ 5,38	— 0,32	— 3,30	— 5,42	— 0,62
Mllem.	— 7,22	— 7,77	— 5,75	— 0,59	+ 4,56	+ 5,88	+ 9,60	+ 7,50	+ 5,06	+ 0,32	— 3,88	— 5,18	+ 0,21
Bøbee.	— 2,30	— 2,50	— 1,70	+ 1,10	+ 4,30	+ 6,40	+ 9,40	+ 8,30	+ 6,50	+ 3,20	0.	— 1.	+ 2,64
Thyndhi.	— 6,83	— 5,16	— 2,33	+ 1,50	+ 6,16	+ 9,50	+ 11,33	+ 9,66	+ 8.	+ 3,75	+ 1,16	— 0,66	+ 3,01

Middeltemperaturen
i Møde og Thronbjem i Maanedene October - December 1839
og Januar-Juni 1840.

Tid.	1839.			1840.								
	Octbr.	Novbr.	Decbr.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	Aug.	Sept.
Møde.	+ 7.	+ 2.	- 1,25	0.	+ 0,25	+ 1,50	+ 5.	+ 6.	+ 10.	+ 12.	+ 14.	+ 9.
Thronb.	+ 6,33	0.	- 3,16	- 1,66	+ 0,83	+ 1,66	+ 4.	+ 5,50	+ 9,66	+ 11,16	+ 12,50	+ 8.

Derfom man i Synlogie med de Maaneber, for hvilke Observationer baade fra Møde og Thronb- hjem ere giorte, anstæter Middeltemperaturen i Møde for Maanedene Juli, August og September 1840 med de forholdsvis ovenantatte Stærkelser, faaer Maaret October 1839-September 1840 en Middeltempe- ratur, i Møde af + 5,46 og i Thronbhem af + 4,57.

Middeltemperaturen
i Fromsøe i alle Maaneber 1841 og 1842.

Maar.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	Septem- ber.	Octo- ber.	Novbr.	Decbr.	Middeltal for alle Maar.
1841.	- 6,26	- 2,50	- 1,88	+ 2,27	+ 4,17	+ 8,01	+ 8,65	+ 8,75	+ 4,14	+ 0,72	- 1,05	- 1,58	
1842.	- 0,66	- 0,61	- 1,79	+ 0,89	+ 4,39	+ 6,42	+ 9,82	+ 10,14	+ 4,51	- 0,32	- 3,23	- 0,52	
Middeltal	- 3,461	- 1,551	- 1,831	+ 1,58	+ 4,781	+ 7,211	+ 9,231	+ 9,441	+ 4,321	+ 0,201	- 2,141	- 1,061	+ 2,93

Middeltemperaturen
i Thronbhem i samme Tidrum.

1841.	- 6,25	- 2.	+ 1,33	+ 4,16	+ 8,50	+ 10,09	+ 10,50	+ 11,50	+ 8,25	+ 3.	- 1,75	- 1,25	Middeltal
1842.	- 1,83	+ 1,90	+ 0,50	+ 3,83	+ 8,66	+ 10,33	+ 11,66	+ 13.	+ 9,09	+ 3,66	- 0,83	+ 1,33	
Middeltal	- 4,04	- 0,051	+ 0,911	+ 3,991	+ 8,581	+ 10,211	+ 11,081	+ 12,251	+ 8,671	+ 3,33	- 1,291	- 0,041	+ 4,47

Forholdet mellem den kolde og den varme Starstids Temperatur
i Skovhøjens Bye.

Star.	Ofte- aar.	Foraar.	Solde Starstid.	Sommer.	Star.	Ofte- aar.	Foraar.	Solde Starstid.	Sommer.
1762-63.	+ 0,27	- 1,54	- 0,63	+ 10,60	1763-64.	- 0,16	- 1,13	- 0,64	+ 9,78
1764-65.	+ 0,84	- 2,97	- 1,06	+ 9,17	1765-66.	+ 1,58	- 4,79	- 1,78	+ 11,90
1768-69.	- 0,83	- 2,42	- 0,62	+ 10.	1769-70.	- 1,11	- 3,84	- 2,47	+ 10,76
1770-71.	- 2,33	- 5,11	- 3,22	+ 10.					
1780-81.	+ 0,36	- 3,84	- 1,74	+ 10,32	1781-82.	+ 0,96	- 3,79	- 1,41	+ 9,22
1782-83.	- 1,44	- 5,66	- 3,65	+ 9,96	1783-84.	- 0,22	- 5,72	- 2,97	+ 8,86
1784-85.	- 1,58	- 4,14	- 3,26	+ 8,49	1785-86.	+ 0,44	- 6,39	- 2,97	+ 8,66
1788-89.	- 2,14	- 5,35	- 3,74	+ 10,51	1789-90.	+ 1,88	+ 2,17	+ 2,02	+ 8,72
1790-91.	- 0,52	- 0,68	- 0,05	+ 8,98	1791-92.	- 1,30	- 4,27	- 2,78	+ 10,24
1792-93.	- 0,48	- 1,79	- 1,13	+ 9,88	1793-94.	- 1,22	- 0,94	- 1,08	+ 10,24
1795-96.	- 0,98	- 1,77	- 1,37	+ 10,48	1796-97.	- 0,94	+ 0,08	- 0,43	+ 10,76
1797-98.	- 0,16	- 1,30	- 0,23	+ 11,11	1798-99.	+ 0,11	- 4,58	- 2,33	+ 7,86
1799-1800.	+ 1,16	- 3,92	- 1,38	+ 8,73	1800-1801.	+ 0,66	- 3,83	- 1,09	+ 10,38

NB. I samtlige til Sammenstilling af den kolde og varme Starstids Temperaturer hofemte Tabeler ere Maanederne October, November, December, Januar, Februar og Mars henregnebe til den kolde Starstid. De første 3 ere benævnte Ofteaar, de øvrige Foraar, og det hele Star regnet fra det ene Starste Ofte October til det følgende 30te September.

Forholdet mellem den fælde og den varme Marsdags Temperatur
i Skronhøjens Bye.

Mar.	Effers aar.	Foraar.	Solde Marsd. b.	Com- mer.	Mar.	Effers aar.	Foraar.	Solde Marsd. b.	Com- mer.
1818-19.	+ 2,27	- 1,02	+ 0,62	+ 9,81	1819-20.	- 0,92	- 3,08	- 2.	+ 9,09
1820-21.	- 1,39	- 2,39	- 1,26	+ 7,89	1821-22.	+ 0,93	- 0,33	+ 0,30	+ 8,57
1822-23.	+ 1,19	- 0,25	+ 0,47	+ 8,79	1823-24.	+ 1,92	- 0,68	+ 0,61	+ 9,18
1824-25.	- 0,92	- 1,06	- 0,99	+ 8,71	1825-26.	+ 0,77	- 0,28	+ 0,24	+ 11,89
1826-27.	+ 1,53	- 4,94	- 1,70	+ 9,18	1827-28.	+ 0,75	- 2,53	- 0,89	+ 8,36
1828-29.	+ 1,23	- 3,75	- 1,26	+ 8,27	1829-30.	- 0,94	- 2,78	- 1,86	+ 8,60
1830-31.	- 0,58	- 3,25	- 1,91	+ 9,63	1831-32.	+ 1,25	- 0,17	+ 0,36	+ 8,12
1832-33.	+ 2,36	- 1,58	+ 0,39	+ 9,65					
1835-36.	+ 1,28	- 1,39	- 0,05	+ 7,46	1836-37.	- 0,43	- 3,55	- 1,96	+ 8.
1837-38.	+ 2,05	- 4,77	- 1,34	+ 7,69	1838-39.	+ 0,64	- 2,24	- 0,80	+ 8,30
1839-40.	+ 1,06	+ 0,83	+ 0,64	+ 8,47	1840-41.	+ 1,33	- 2,37	- 0,52	+ 8,83
1841-42.	0.	- 1,08	- 0,54	+ 9,46					

Ifølge de to sidste Tabeller er saaledes Middelttemperaturen af den kolde og af den varme Aarstid

i Aarene 1762-1766	— 1,02	og + 10,36.
1768-1771	— 2,10	og + 10,25.
1780-1786	— 1,73	og + 9,25.
1788-1794	— 1,13	og + 9,76.
1795-1801	— 1,16	og + 9,88.
1818-1827	— 0,46	og + 9,15.
1828-1833	— 0,86	og + 8,85.
1835-1842	— 0,68	og + 8,31.
Middeltal	— 1,18	og + 9,48.

Forhold mellem den kolde og varme Aarstids Temperatur.

Paa Koraas.	Aar.	Efteraar.	Foraar.	Kolde Aarstid.	Sommer.
Ogsaa her ere Maanederne December-December og Januar-Marts henregneede til den kolde Aarstid; og i Sommeren 1827 ere Octbr. og Septbr. tagne af 1825.	1825-26.	— 3,55	— 6,68	— 5,11	+ 6,46
	1826-27.	— 1,70	— 7,66	— 4,88	+ 6,95
	Middeltal	— 2,62	— 7,17	— 5.	+ 6,70
Paa Tromsøe beregnet paa samme Maade. For December 1840 er Middeltallet — 0,83 antaget i Beregningen.	1839-40.	+ 1,76	— 1,13	+ 0,31	+ 6,44
	1840-41.	— 1,46	— 3,55	— 2,50	+ 6.
	1841-42.	— 0,61	— 1,95	— 1,29	+ 6,35
	Middeltal	— 0,11	— 2,21	— 1,16	+ 6,26

Foraauidt man af det enkelte Aar, hvorfor de foregaaende Blade indeholde Temperaturangivelser fra Vadøe, Alten, Bodøe og Molde, kan udlede noget Forhold mellem Temperaturen i den kolde og varme Aarstid, hiin indbefattende Aarets 3 første og 3 sidste Maaneder, bliver det:

Sted.	Efteraar.	Foraar.	Kolde Aarstid.	Sommer.
For Vadøe:	— 3,01	— 7,57	— 5,12	+ 4,05
— Alten:	— 3,13	— 6,91	— 5,01	+ 5,71
— Bodøe:	— 1,40	— 2,16	— 1,78	+ 6.
— Molde:	+ 2,58	— 0,55	— 1,08	+ 9,66

Det fgl. norske Vidsselsk. Skr. i det 19de Aarh. 4de B. 1ste S.

Andre Materialier end de her meddeelte har jeg ikke kunnet erholde til Sammenligning mellem Temperaturforholdene paa de forskjellige Steder i det nordensjeldske Norge; og jeg tvivler paa at flere existere. At de Resultater, som deraf kunne udtrages, ei kunne være aldeles sikke, ligger i Materialiernes ringe Omfang for alle andre Steders Bedkommende end Throndhjems Bye, og deri, at jeg ikke kan borge for Noiagtigheden af Observationerne og deres Redtegning.

Smidlertid skal jeg kortelig fremstille Resultaterne:

1. I hele Norden, idetmindste i det nordensjeldske Norge, er i Regelen Januar den koldeste og Juli den varmeste Maaned i Aaret; Middelttemperaturen i Maanederne October til December inclusive er høiere end i Maanederne Januar til Marts inclusive.
2. Den Yttring, man saa ofte horer: at der paa en kold Winter følger en varm Sommer, er ikke ubesoiet. Grunden dertil lader sig vanskeligt angive; men Erfaringen stadfæster Regelen i Almindelighed. I de allerfleste af de Aar, for hvilke de foregaaende Tabeller indeholde en Sammenstilling af den kolde og den varme Aarstids i Throndhjem iagttagne Temperatur har en varm Sommer fulgt paa en kold Winter. Naar et saadant Forhold ikke fandt Sted, vilde ogsaa Aarenes Middeltemperatur variere meget meer end de gjore, og Misværetaar vilde være langt hyppigere end de ere. Thi i samme Forhold som Vegetationen undertrykkes af Winterens Kulde trænger den til at op hjælpes af Sommerens Varme.
3. Den Yttring, man ogsaa ofte horer: at Vintrene forhen vare koldere og Sommerne varmere end i de senere Aar, kan for Throndhjems Bedkommende derimod ikke erkjendes som rigtig. Vel synes den at stadfæstes ved de Side 39 og 40 anførte Resultater af de to Tabeller, hvor Aarstidernes Middeltemperaturer ere sammenstillede. Men det maa

erindres, at Jagttagelserne fra 1762 til 1827 inclusive ere anstillede omtrent ved Middagstid, altsaa i Døgnets varmeste Deel. Heraf følger nødvendigviis, at Sommerens Middelttemperatur efter saadanne Jagttagelser bliver meget for høi.

Vegetationen er en temmelig sikker Exponent for Temperaturen; og saalænge man ei kan paavise, at Vegetationen paa et Sted har været bedre for end nu, kan man temmelig sikkert antage, at Stedets Middelttemperatur er uforandret. At Myrers Udtørring og Forvandling til Uger og Eng ligesom i det Hele Jordens Dyrkning og derved foregede Modtagelighed for Sommervarmen kan i nogen Grad formilde Climetet er vel unægteligt. Men ligesom de ældste Indvaanere af Throndhjem ikke kunne forklare, at Egnens Vegetation var bedre i deres Ungdom end nu, eller at Frugter, som nu ikke modnes der under aaben Himmel, modnedes dengang, saaledes har ei heller i det Tidrum, de her benyttede Jagttagelser omfattede, i Throndhjems Omegn nogen saa betydelig Opdyrkning af Jorden fundet Sted, at Temperaturen derved kunde forandres. Den her omhandlede Yttring lader sig derimod paa en anden Maade let forklare. Naturligviis er det blot gamle Folk, der kunne yttre sig saaledes. Men disse erindre det stærkere Indtryk, Vinterens Kulde gjorde paa dem, da de i let Antræk og som oftest med blottet Bringe færdedes i den friske Luft, end den gjør paa dem nu, naar de tæt indhyllede gaae ud om Vinteren. De erindre, at de følte Sommervarmen stærkere, da de med Barnets og Ynglingens hede Blod tumlede sig i raske Bevægelser, end nu da de bevæge sig langsommere og Blodet med langt mindre Hede flyder gennem Karerne. Men de glemme, at tage disse subjective Omstændigheder i behørig Betragtning.

4. Ifølge det Anførte Side 41 var Middelttemperaturen i de 8 Aar

1835-1842 for den kolde Aarstid — 0,68, for den varme + 8,31. Da dette er Resultatet af Sagttagelser anstillede 3 Gange i Døgnet, maa det komme Sandheden langt nærmere end de for de tidligere Aarrækker anførte Middeltal. Indtil en Række af Sagttagelser, anstillede flere Gange i Døgnet, afgive et andet Resultat, maa Middeltemperaturen i Thronhjems antages at være den nysanførte. Vel er det mig ikke ubekjendt, at Prof. Schouw i anden Udgave af hans Skrift Europa (Köbn. 1835) angiver Thronhjems Middeltemperatur for Vinteren — 3,8 og for Sommeren + 12. Men hvorledes han er kommen til dette Resultat er mig ubekjendt; og med al Erbødighed for den lærde Forfatter maa jeg dog aldeles betvivle dets Rigtighed. Ifølge Tabellen over Thronhjems Temperatur i Aarene 1835-1842 er Aarets Middeltemperatur + 3,92. Prof. Schouw angiver den i fornævnte Skrift + 3,46. Dette er maasse rigtigere, da den Middeltemperatur, der udledes af Sagttagelser, anstillede kun om Dagen, men aldeles ikke om Natten, Døgnet's koldeste Deel, maa blive for høi.

Da de her meddeelte meteorologiske Sagttagelser fra alle andre nordensjeldske Steder end Thronhjems kun omfatte et kort Tidsrum, tildeels kun et enkelt Aar, er det klart, at de i de foregaaende Tabeller angivne Middeltemperaturer for disse andre Steder ikke kunne være sikre. End mindre kan den derpaa grundede Sammenligning mellem de forskjellige Steders Temperaturer være det. Thi locale Omstændigheder og telluriske, os ubekjendte, Aarsager kunne bevirke at den selsomme Sommer er varmere og den selsomme Vinter koldere eller omvendt paa et Sted end paa et andet af lidet forskjellig geographisk Beliggenhed. Det er saaledes kun for at benytte det eneste forhaandenværende Middel, at jeg, for dog, saavidt muligt, at anstille en Sammenligning mellem Temperaturerne paa de forskjellige Steder, har sammenstillet Resultaterne af samtidige Sagttagelser.

Saavidt vides antage Physiograferne, at de Steder, der ligge omtrent i samme Længdegrad og omtrent lige høit over Havfladen, ved enhver Grads Beliggenhed nærmere mod Nordpolen faae en halv Grads lavere Middeltemperatur; og Vegetationen er, som bekjendt, en temmelig sikker Exponent for Aarets Middeltemperatur.

I det Følgende ville derfor den geografiske Beliggenhed af og Vegetationen paa de Steder, hvor de Sagttagelser ere anstillede, hvis Resultater ovenfor ere meddeelte, blive at anfere.

Throndhjem

ligger paa en Polhøide af $63^{\circ} 25' 45''$. I dens Omegn trives, skjøndt med mindre Frødighed end i det søndenfjeldske Norge, omtrent de samme vilde Træer. Kun Bogen, som i Norge kun i Omegnen af Laurvig findes i nogen Mængde, og hvoraf der paa en Gaard i Fjære Sogn, Nedens Amt, gives en liden Skov eller en Lund, og Barlinden (*taxus*) findes ikke i Throndhjemseggen, uden forsaavidt at der i et Par Haver gives nogle Vegetræer, som dog ikke bære Frugt. Hasalden (*Cratægus*) gives kun sjelden. Egen findes sjelden vild, og da meget dværgagtig; indplantet i Haver bærer den Frugt, som dog ikke hvert Aar bliver moden. De samme Græs- og Sædearter som søndenfjelds naae Fuldkommenhed; og de samme Havedærter trives meer eller mindre. Men af Frugttræerne er det kun Kirsebærtræet, som foruden Ribs- og Stikkelsbærbuskene nogenledes sikkert give moden Frugt. Selv de tidligere Vbleforter lykkes ikke i alle Aar; og de sildigere saavel som Pærer, Bergamotter og Blommer modnes kun i enkelte meget varme Somre og dertil kun paa særdeles fordeelagtigt beliggende og velbesyttede Steder.

Bodøe

ligger paa en Polheide af $67^{\circ} 16'$, altsaa $3^{\circ} 50' 15''$ eller næsten 4° nordligere end Throndhjem og ligesom dette Sted meget lidt over Havfladen. At Bodøe ligger henved 4 Længdegrader østligere, kan paa denne Polheide kun have liden Indflydelse. Efter den anførte physiografiske Regel skulde Bodøe saaledes have 2 Graders lavere Middelttemperatur. Men efter den vedkommende Tabel var Bodøes Middelttemperatur i Aaret 1838 $+ 2,64^{\circ}$ medens Throndhjems var $+ 3,01^{\circ}$, altsaa ikke fuldt en Grad lavere. Dette kan have sin Grund deri, at Bodøe ligger ved det aabne Vesthav, medens Throndhjem ligger i Bunden af en dyb Fjord, temmelig langt fra Havet, og ved høie Fjelde afskaaret fra Havluftens umiddelbare Paavirkning.

I Omegnen af Bodøe findes Granen ikke mere; men den har hele Skove af Fyrr og de fleste andre i Throndhjemsegnen vildtvorende Træer, blandt hvilke Hæggebærtræets Frugter modnes. Den har gode Enge, men ingen Her- og Humleavl. Kornavlen indskrænker sig til Byg og Sommerrug; dog modnes i gode Somre Havren. De almindeligste Havevarter naae temmelig Fuldkommenhed; Bringebær og Ribs modnes stedse, Stikkelsbær stundom. Egentlige Frugttræer trives derimod ikke.

Efter disse Omstændigheder er det temmelig sandsynligt at det af Tabellen flydende Forhold mellem Bodøes og Throndhjems Temperatur er rigtigt.

Tromsøe

ligger paa en Polheide af $69^{\circ} 38' 26''$, altsaa meer end 6 Grader nordligere end Throndhjem, og meer end $2\frac{1}{2}^{\circ}$ nordligere end Bodøe.

Efter den physiografiske Regel skulde man altsaa vente at Tromsøes Temperatur var idetmindste 3° lavere end Throndhjems og næsten $1\frac{1}{2}^{\circ}$ lavere end Bodøes. Tabellen for Tromsøe, der er grundet paa Jagtgælfeser, anstillede fire Gange i Døgnet, nemlig Kl. 7 Form., Kl. 12 Mid-

dag, Kl. 7 og 10 Efterm., medfører, at Stedets Middelttemperatur for Aarene 1841 og 1842 var $+ 2,23^{\circ}$, medens Thronhjems, ifølge Jagttagelser anstillede 3 Gange i Døgnet, nemlig Kl. 8 Formiddag, Kl. 2 og 10 Eftermiddag, for samme Tidrum var $+ 4,47^{\circ}$, altsaa kun lidt meer end $2\frac{1}{2}^{\circ}$ hoiere.

Ut Tromsøes Temperatur saaledes i Forhold til Thronhjems bliver noget hoiere end det efter den physiografiske Regel skulde ventes, kan forklares deraf, at denne Regel, som kan være aldeles rigtig for alle øvrige Egne, maaske ikke er ligesaa rigtig for Polaregnene, hvor Jorden i flere Uger beskines af en aldrig nedgaaende Soel, hvilket maa bidrage til forholdsviis at forhøje Aarets Middelttemperatur ligesom til at gjøre Egne dyrkbare, der ellers bleve ubeboelige. Den angivne Middelttemperatur af $+ 2,23$ synes ogsaa passende med Tromsøeegnens Vegetation. Der findes nemlig kun faa Fyrretræer; forresten findes kun nogle Løvtræer, meest Birk. Her, Hamp og Humle trives ikke; Kornavlen indskrænker sig til Byg, og kun paa enkelte Steder lykkes undertiden Sommerrug. Af Havevarterne naae kun de tidligere eller grovere Sorter, saasom Sukkerærter, Gulerødder og Rodkaal i Almindelighed, og Blomkaalen undertiden nogen Fuldkommenhed. Hovedkaalen sætter kun i gode Sommere faste Hoveder. Jordbær, Bringebær, Ribis og Soelbær modnes.

Alten

ligger neppe $\frac{1}{2}^{\circ}$ nordligere end Tromsøe. Da Stedets Beliggenhed omtrent 3 Grader østligere ei kan komme synderligt i Betragtning, skulde man, naar Tromsøes Middelttemperatur efter det Foregaaende antages at være $+ 2,23^{\circ}$, efter den physiografiske Regel vente, at Altens kun vilde være $\frac{1}{4}^{\circ}$ lavere, altsaa $+ 2,08^{\circ}$. Imidlertid angive de forudskikkede Ta-beller for Alten i 1838 en Middelttemperatur af $- 5,01^{\circ}$ for Vinteren,

+ 5,71° for Sommeren og + 0,21° for Aaret. I Silliestroms „Antef-
ningar rörande Norrige“ (Norrköping 1842) meddeles, Side 30, en
Tabel over Jagttagelser anstillede samme Aar i Kaafjorden, der ligger
ganske nær saavel ved Altengaard som ved Alten Dalvigs Præstegaard,
paa et af hvilke Steder de Jagttagelser ere gjorte, hvis Resultat ovenfor
er meddeelt. Efter Silliestroms Tabel var Altens Middeltemperatur i 1838
— 6,36° for Vinteren, + 6,20° for Sommeren og — 0,16° for Aaret.

Efter en af Præsten Rode i hans „Optegnelser om Finmar-
ken“ (Skien 1842), Side 64, meddeelt Tabel over Jagttagelser, anstillede
paa Alten Dalvigs Præstegaard fra Septbr. 1831 til August 1832, var
Middeltemperaturen — 2,90° for Vinteren, + 5,20° for Sommeren og
+ 1,52° for Aaret. Tager man Middeltallet af disse 3 Middelttempera-
turer, faaer Alten en Middeltemperatur af — 4,76° for Vinteren, + 5,70°
for Sommeren og + 0,52° for Aaret, altsaa en Aarstemperatur næsten
1½° lavere end man i Forhold til Tromsøes skulde vente.

Dette kan have sin Grund deri, at Alten ligger inde i en Fjord,
langt mindre end Tromsøe paavirket af den mildnende Havluft, og mellem
hoie Fjelde. At Altens Temperatur er mærkelig lavere end Tromsøes
stadfæstes ved Vegetationen. Skoven er hoist ubetydelig og bestaaer blot
af Birk og Enebærbuske med nogle faa Fyrretræer og nogle Løvtræer af
andre Arter. Kornavlén, der indskrænker sig til Bygget, er liden og mis-
lykkes ofte aldeles. Af Havevæxterne trives kun de allerimpleste og det
kun i særdeles gode Sommere eller ved særdeles Hjælp af Kunsten. Rib-
busken bærer store men lidet søde Bær; af Jordbær og Bringebær gives
kun lidet og blot paa enkelte Steder. Derimod frembringer Egnen i Mængde
og fortrinlig Godhed Multer, Blaabær og Dyttebær, som synes at høre
hjemme i disse det hoie Nordens Regioner. Den Markfrugt, som i Sve-
rige kaldes Åkerbær (*rubus arcticus*) og vover fornemmelig i Smeg-

nen af Gefle og Hudiksval, findes i Norge som vildtvorende blot i Alten; men Frugten modnes ikke *).

Badsøe

ligger paa en Polhøide af $70^{\circ} 4' 40''$ altsaa $26' 14''$ eller ikke engang $\frac{1}{2}^{\circ}$ nordligere end Tromsøe, men omtrent 12 Grader østligere. Efter de forudstillede Tabeller har Badsøe en Middeltemperatur af $-5,12^{\circ}$ for Vinteren, $+4,05^{\circ}$ for Sommeren og $-0,62^{\circ}$ for Aaret. En af Sil-liestrom i fornævnte Skrift meddeelt Tabel, grundet paa Sagttagelser anstillede 3 Gange i Døgnet, nemlig Kl. 8 à 9 Form., Kl. 2 og Kl. 8 à 9 Efterm., viser en Middeltemperatur af -7° for Vinteren, $+5,40^{\circ}$ for Sommeren og $-0,99^{\circ}$ for Aaret. Lager man Middeltallet af disse to Temperaturangivelser, faaer Badsøe en Middeltemperatur af $-6,06^{\circ}$ for Vinteren, $+4,72^{\circ}$ for Sommeren og $-0,80$ for Aaret. Prof. Schourm angiver Middeltemperaturen for Aaret paa Nordkap til $+0,10^{\circ}$, altsaa $\frac{1}{2}$ Grad høiere end Badsøes. Vel bemærker han, at denne Angivelse er usikker som grundet paa et eneste Aars derhos ikke fuldstændige Sagttagelser. Men det er ikke usandsynligt, at Nordkap, Njendt beliggende meer end 1° nordligere end Badsøe, har et noget mildere Klima. Thi Nordkaps Dunstkrebs paavirket ligesaameget af Vestens som af Østens Temperaturfactorer, der ansees koldere, medens Badsøes næsten allene paavirket af de sidste. Tilsfald svarer Vegetationen godt til den her angivne Middeltemperatur; i denne Egn findes blot Buske af Dværghirk og Ener,

*) Som en formeentlig botanisk Sjældenhed bemærkes her, at Forfatteren i Slutningen af Juli 1845 paa Gaarden Rystad, $\frac{1}{2}$ Mil søndenfor Thronhjelm, faaer nogle Åkerbærplanter, der paa eengang bære sine røde Blomster og fuldmoden Frugt. Gaardens Eier, Hr. Ritmester Krohg, havde faaet Planterne fra Sverige og sat dem i sin Have.

ingen Træer og aldeles ingen Kornavl. Selv Potetes trives ikke og af Havevæxter blot Græsløg og lidt Petersillie. Om Bringebær eller Ribs kan der naturligviis ikke være Tale.

Molde ligger paa en Polheide af $62^{\circ} 47'$, altsaa noget over 1° sydligere end Throndhjem, og omtrent 3° vestligere. Da Stedet desuden ligger næsten lige ved det aabne Vesthav, er det i alle Henseender venteligt, at det har en høiere Temperatur end Throndhjem. Ifølge de forudskikkede Tabeller havde Molde i Tidsrummet fra October 1839 til September 1840 en Middeltemperatur af $+ 5,46^{\circ}$ medens Throndhjems var $+ 4,57^{\circ}$. At Moldes Middeltemperatur er omtrent 1° høiere end Throndhjems og omtrent 1° lavere end Kjøbenhavns, som efter Prof. Schouw er $+ 6,60^{\circ}$ for Karet, er ogsaa aldeles rimeligt, naar man lægger Mærke til, at Træfrugter, som ikke modnes i Throndhjem, og i Norge overalt sædvanligviis kun i Christianssands Stift og de sydlige Egne af Bergens, der have Temperatur tilfældes med Sjælland, næsten bestandig naae fuld Modenhed i Moldes Omegn.

Noraa ligger vel ikke mere end en halv Grad sydligere og blot een Grad østligere end Throndhjem. Men da det ligger meer end 2000 Fod over Havet og omgivet af endnu meget høiere, i den største Deel af Karet sneebedækkede Fjelde, maa det ventes at have en meget lavere Middeltemperatur end Throndhjem. Ifølge den forudskikkede Tabel, der grunder sig paa Sagttagelser anstillede 3 Gange i Døgnet, nemlig Kl. 6 Form., Kl. 2 og 10 Efterm., var i Tidsrummet fra August 1825 til Juli 1827 Karets Middeltemperatur $+ 1,02$, medens den i Throndhjem efter Sagttagelser, anstillede eengang i Døgnet, omtrent ved Middag var $4,60^{\circ}$. Den sidste Mid-

deltemperatur er, som Resultatet blot af Sagttagelser i Dognets varmeste Deel, uidentviol meget for høi. Men nedsætter man den en heel Grad eller til $+ 3,60^{\circ}$, der omtrent er Middeltallet mellem den af Profesfor Schouw angivne Størrelse, $+ 3,46^{\circ}$ og $3,92^{\circ}$, der er Resultatet af de her forudskikkede Tabeller, vil man uidentviol komme Sandheden meget nær; og ligesaa sandsynligt er det, at Vinteren paa Koraas har den i den forudskikkede Tabel angivne Middeltemperatur af $- 5^{\circ}$ medens Throndhjems efter Tabellerne er $- 1,18^{\circ}$, og at Sommeren paa Koraas har Middeltemperaturen $+ 6,26^{\circ}$, medens den i Throndhjem har $+ 9,48$.

Paa Koraas fryser, som bekjendt, Kviksolvet ikke sjelden. I dets Omegn modnes meget sjelden Rug, endnu sjeldnere Byg, og aldrig Havre; Potetes trives kun slet. Af Skov findes blot Birketræer og Enebærbuske. I Havenne lykkes kun Gulerødder og nogle andre af de simpleste Kjøkkenurter. Stikkelsbær, Ribs og Bringebær modnes ikke, men vel nogle Jordbær; og af Multer gives der en Mængde og meget gode.

Fra andre nordensjeldske Steder end de ovenomhandlede har jeg ikke kunnet erholde meteorologiske Sagttagelser; og jeg tvivler paa at saadanne i nogen sammenhængende Tidsudstrækning ere anstillede paa flere Steder end de anførte og paa Bardoe. Fra sidstnævnte Sted har jeg imidlertid kun faaet Tabeller for Maanederne Februar-Mai 1840. Efter disse havde Februar en Middeltemperatur af $- 3,40^{\circ}$, Marts af $- 3,65^{\circ}$, April af $- 0,50^{\circ}$ og Mai af $+ 1,40^{\circ}$. Dette giver for disse fire Maaneder en Middeltemperatur af $- 1,55^{\circ}$. Ifølge de forudskikkede Tabeller havde de samme Maaneder i Throndhjem en Temperatur af $+ 0,83$, $+ 1,66$, $+ 4,16$ og $+ 8,50^{\circ}$, der giver en Middeltemperatur af $3,79^{\circ}$.

Naar man heraf kunde drage nogen Slutning om Forholdet mellem Throndhjems og Barboes Clima, skulde sidstnevnte Steds Middeltemperatur være meer end $5\frac{1}{2}$ Grad lavere end Throndhjems, og Stedet skulde være koldere end Badsøe og selve Koraas. Men da den jævne, og stundom forholdsvis høie Temperatur i Polaregnene paa den Tid, da de ingen Nat have, beder betydeligt paa Temperaturens Lavhed i den mørke Nattid, hvortil de anførte Maaneder for Størstedelen høre, kan der fra det her Anførte ei drages nogen Slutning om Temperaturforholdet mellem Barboe og Throndhjem; og jeg betragter derfor Barboes Temperatur som en aldeles ubekjendt Storrelse. Efter den geografiske Beliggenhed, er det rimeligt, at Barboes Temperatur er lig Badsøes.

Imidlertid indeholde disse Blade nogle ved Vegetationens Vilkaar stadfæstede Resultater af Sagttagelser, anstillede paa saamange forskjellige Udkanter af det nordensjeldste Norge, at de, indtil fuldstændigere og nøiagtigere Sagttagelser have afgivet sikrere Resultater, ville tjene til at give en Oversigt, saa god som den hidtil kan leveres, over det relative Clima i de nordligste Dele af mit Fædreland.